

פסחין מוקדשין
בלבד לך :
מב ב ממי ס"א מהל'
פסחין ד' י'
הכפורים סלכה ד'

[עיי' יומא ט.]

רבינו רננאל

נפסא הכי פסחא ועוד
מתני' דקתני חששה
דברים באין בפסחא
לכתחלה כשעני אלא
לא קשיא כי קתני דבעי
ר' יהושע תרתי בקרבן
יחיד אבל בקרבן צבור
הוא ונתנת / אפילו
הוא מי ליה ומתני'
קרבן צבור הוא ומתנת
קרבן יחיד . ואתני
למיסר מתני' דלא כר'
יוסי דתני אין הציץ
מפצה על אכילות ר'
יוסי סבר לה כר' יהושע
דאמר תרתי בעינן
ורתי' לא לעולם ר' יוסי
בהא כר' אליעזר סבירא
ליה דאמר דם אע"פ
שאין בשר והוא דקא
מיפלי בציץ מפצה על
אכילות בהא שליני ר'
אליעזר סבר הציץ מפצה
על אכילות וכוון דמפצה
לאכילה הוא דקאי
והפסח חשבו דהא וואי
חשיב עליה לפסחיה
היץ לוסטו אע"פ דהוא
ספא קבנא ל' מתשבתו
בפיטל וואי אכיל ליה
קודם לאו בר מעילה
הוא דאכילה מעילה היא
ר' יוסי סבר לא מפצה
ציץ ולא משוי ליה
פסחיה ולא מפצה ליה
מירי מעילה ואקשנין
נהי נמי דר' יוסי כר'
אליעזר סבירא ל' דאמר
דם אע"פ שאין בשר
(בשלמים) [בשלמא]
זבחים איכא דם
עוסר נמי איכא
קטן לחם הפנים נמי
איכא בויתן אלא שתי
הלחם סאי מפצה ובי
תימא איכא נמי להני
שלמים הבאין עמון
(אי הבין) היינו זבחי
שלמי' ציבור והו'
לה (ארבעה) ואנן
המשה חנן ושני' אלא
קסבר ר' יוסי שפסח
הותרה היא בצבור :
איני רסבר ר' יוסי
והותרה היא בצבור
והנזיא אחד זה ואחד
זה מוין עליו כל שבעה
מכל הסאת שהיו שם
פ'י' כהן גדול שרצת
לשמש כיום הכפורים
בין כהן השוקף את
הפרת היו מוין עליהן
כל שבעת הימים שהיו
מפרישין אותו מכל
אפר הפרות שהיו שם
שנעשו מימת פסח
ועד אותו יום ואס'
בתחלת סדר יוסא דר'
יוסי שפסחא דהיה
בצבור הוא דאית ליה
ואמרינן אלא מפורתא
מתני' דלא כר' יוסי :
ירושלמי ב' ל' ל' ל' ל'
דאמר הלחם עיך בין
למאן דאמר בבשים
עיקר ארבעה אינן
ותנא חס ליתן וקיינין
תשעה : ואקשני' היכי
קתני ר' יוסי בשלמא
דשליני ר' אליעזר ור'
יהושע זה פסחא זה

הוא נח קשיה תה ציבור וקשה רה"ל למימר אלא קסבר רבי
טומאה הותרה ציבור וקשה רה"ל למימר אלא קסבר רבי
יהושע טומאה הותרה ציבור כדמסיק לעיל דקסבר לין מרלה על
אכילות ועוד היכי קאמר בסמוך נימא דלא כרבי יוסי דאמר אין הציץ
מרלה על אכילות מהאי טעמא גופיה
דטומאה הותרה ציבור דאוקימנא
כרבי יהושע אחי נמי כר' יוסי*
דקאמר נמי לבסוף ונראה לר"י
לעולם סבירא ליה טומאה דהויה
אלא דסבירא ליה דהציץ מרלה על
אכילות וביחיד לכתחלה לא יזרק
מדרבנן ופסולה דקתני היינו לכתחלה
הלך ציבור בחין לכתחלה והם
האמר ומאי איכא בין ציבור ליחיד
הואיל ומדאורייתא ביחיד נמי זורק
לכתחלה יש לומר טומאה הגוף איכא
בינייהו דלציבור דחייב ביחיד לא דחייב :
בבבב דרבי יוסי כרבי יהושע
ס"ל . תימא לרשב"א
מנא ליה הא דילמא כר' אליעזר
סבירא ליה ואין הציץ מרלה על
אכילות נפקא מינה לשתי הלחם :
והא עיקר קראי בזבחים כתיבי .
תימא לר"י לריש לקיש דאמר
במנחות פרק קמח' (דף ט"ו) שירים
שסברו בין קמילה להקטירה אין
מקטיר קומץ עליהן אדרבה קראי
במנחות כתיבי דבזבחים כיון
שנשתייר כוית בשר זורק את הדם
ומשמע התם דטעמיה מקרא דכתיב
המנחה מיהו לרבי יוחנן דפליג
עליה התם אחי שפיר :
הא

מכל המנחות שהיו שם דברי רבי מאיר רבי יוסי אומר יאין מוין עליו אלא
שלישי ושביעי בלבד ואי סלקא דעתך קסבר רבי יוסי טומאה הותרה
בציבור למה לי הואה כלל אלא מחזורתא מתני' דלא כרבי יוסי א"ל רב
פפא לאבוי ורבי יוסי ששרא מזכי לבי תרי הוא דתנאי *א"ר יוסי רואה אני
את דברי רבי אליעזר ובזבחים ודברי רבי יהושע ובזבחים ודברי רבי אליעזר
במנחות ודברי רבי יהושע במנחות דברי רבי אליעזר ובזבחים שהיה אומר
דם אע"פ שאין בשר דברי רבי יהושע בזה שיהיה אומר אם אין דם אין
בשר אם אין בשר אין דם דברי רבי אליעזר במנחות שהיה אומר קומץ
אע"פ שאין שם שירים ודברי רבי יהושע במנחות שהיה אומר אם אין
שם שירים אין קומץ אם אין קומץ אין שירים א"ל מסתברא קאמר כי קאי
בזבחים אמר מסתברא כי היכי דפליגי בזבחים פליגי נמי במנחות קאי
במנחות אמר מסתברא כי היכי דפליגי במנחות פליגי נמי בזבחים א"ל
התיגה כי קאי בזבחים אמר מסתברא כי היכי דפליגי בזבחים פליגי נמי
במנחות דעיקר קראי כי כתיבי בזבחים כתיבי אלא כי קאי במנחות ואמר
מסתברא כי היכי דפליגי במנחות פליגי נמי בזבחים והא עיקר קראי
בזבחים הוא דכתיבי אלא לא קשיא רואה אני את דברי ר' אליעזר בנשטא
ודברי רבי יהושע באבוד ושרוף בנשטא מ"ט משום דמריצי ציץ הא שמעת
ליה לרבי יוסי דאמר אין הציץ מרצה על אכילות אלא לא קשיא רואה אני
את דברי רבי אליעזר בציבור רואה אני את דברי רבי יהושע ביחיד בציבור
מ"ט משום דטומאה הותרה בציבור חדא דשמעת ליה לר' יוסי דאמר טומאה
דחיה היא בציבור ועוד אי בציבור רבי אליעזר מכשיר ולא רבי יהושע

הא

מרני עלייה : **סופרה ציבור** . ולא צע' לין : **אחד זה ואחד זה** . אחד כהן השורף את הפרה ואחד כהן גדול ציוס הכפורים
שטעונין פרישה שבעת ימים : **מכל המנחות** . מכל אפרי הפרות שהיו במקדש שאמר פרה של משה לא כלתה : **כל שבעה** . צפ"ק דיומא
מפרש טעמא בראשון לפרישהו שמה היום שלישי לעומתו שמה היום ג' ימים שניטמא במת והשטא בעלמא היא ומעלה וכן שני שמה
שלישי ושלישי שמה שלישי (ג) ואיך מספקין כל חד וחד דז' לטומאה : **סואס למס לי** . הא קרבן דיוס הכפורים לציבור הוא ודוחה
טומאה אלא ש"מ בקושי נדחית טומאה דקרבת ובעי ריטוי לין וכיון דלא מרני' אכילות לא מיתוקס שתי הלחם דמתיתין כרבי יוסי
ואפילו סבירא ליה דבחדא סגיא דהא אפילו חדא ליכא : **שטרס פוכי לבי סרי סוא** . בתמיה כלומר מי ראה שטר שמוכה את החובע ואת
הנחבב דקאמר רבי יוסי רואה אני את דברי שניהן : **מסתברא קאמר** . מסתברא דפליגי בתרייהו קאמר : **עיקר קראי** . ועסית עולותיך :
בזבחים כתיבי . ובמנחות לא כתיבי ואליטריך לשמעתי' דאפ"ה פליגי במנחות : **ועוד** . בציבור ר' אליעזר הוא דמכשיר ולא ר' יהושע . בתמיה :
אלא

הרבה ומתני' בציבור בחין
לכתחלה דטומאת ציבור הוא ביהתר : **לימא מתני' דלא כר' יוסי** .
דכיון דא"ר יוסי בעינן תרתי כדמפרש והואיל מדקאמר רבי יוסי
אין הציץ מרלה על אכילות ש"מ כרבי יהושע סבירא ליה דבעי
תרתי ואשמעין הכא דניטמא בשר
לא מהני ליה לין למתוי כי בשר
קיים לזרוק את הדם דחי לא צע'
תרתי ריטוי לין אכילות למה לי הא
בלאו אכילות נמי מיתקשרא זריקת
דם : **כרבי אליעזר ס"ל** . דבחדא
סגיא ולקמן פריך שתי הלחם אפילו
חדא ליכא : **למאי לין סליץ מרס**
על אכילות . למאי מיבעי לן ריטוי
לין דידהו אלא על כדמין לרבי
אליעזר ריטוי לין דאכילות לאו
לאכשורי זריקה מיבעי לן לאפוקי
בעלים דבלאו אכילות נמי מיתקשר
אלא לאכילות גופיהו מיבעי לן :
למיקבטו כפיגול . דק"ל אס יס
פסול אחר בקרבן שמישב בו מחשבת
פיגול אינו נקבע כפיגול להחייב
כרת על אכילות דאמר מר ירמיה
כהרלאת כשר קך הרלאת פיגול
במסכת מנחות (דף י"ז) : **ולאפוקי**
להאי בשר מידי מפילה . דבדקשי
קדשים זריקתן משוי בבשרן שעת
היתר לכהניס ותו לא קדשי ה' מיקרו
ונפקו מידי מעילה : **אפסוי לי כי ספור** .
ואע"פ דאסור לאוכלו בטומאה מיהו
לכל שאר מיני הוי כי טהור ומהניא
ליה זריקה למיקבטו כפיגול כו' **אורי**
יוסי סבר . נהי דזריקה כשירה היא
להוליא את הבעלים ידי נדון דלא
בעינן תרתי מיהו להאי בשר לא מהני
לין למתוי לין זריקה מהני ליה
למיקבטו כפיגול ולאפוקי מידי
מעילה : **בשלמא זבחים** . דמתני' איכא
עולין דמרני לין עלייהו ואיכא תרתי :
טומר נמי דאיכא קומץ . דמרני לין
עליה וחדא מיהא איכא : **ובלחם הפנים**
איכא בויתן . שמתירין את הלחם
כקומץ למנחה דכתיב ביה (ויקרא כד)
והיתה ללחם לאזכרה : **בויתן** . לבונה
של לחם הפנים וכתיב בקומץ (שם ג)
והקטיר הכהן את אזכרתה ולין מרני
עלייהו דהא עולים יניהו : **אלא שתי**
הציץ מרלה על אכילות קאמר מאי
איכא למימר : **וכי סימא** . הא דקתני
מתני' שתי הלחם בחין בטומאה
לאו בשתי הלחם הכאות בפני
עלמן כגון שלל היו להן כבשים
דלמרינן במנחות (דף מה) דבאין
בפני עלמן ובהנהו לא קאמר מתני'
דליתו בטומאה אלא בבואו עם
הכבשים ומשום הכבשים הקריבין
עמיהן שמיטתן מקדשת את הלחם
וזריקת דמס מתרת אותן קאמר
מתניתין דבאות בטומאה משום דלין

מכל המנחות שהיו שם דברי רבי מאיר רבי יוסי אומר יאין מוין עליו אלא
שלישי ושביעי בלבד ואי סלקא דעתך קסבר רבי יוסי טומאה הותרה
בציבור למה לי הואה כלל אלא מחזורתא מתני' דלא כרבי יוסי א"ל רב
פפא לאבוי ורבי יוסי ששרא מזכי לבי תרי הוא דתנאי *א"ר יוסי רואה אני
את דברי רבי אליעזר ובזבחים ודברי רבי יהושע ובזבחים ודברי רבי אליעזר
במנחות ודברי רבי יהושע במנחות דברי רבי אליעזר ובזבחים שהיה אומר
דם אע"פ שאין בשר דברי רבי יהושע בזה שיהיה אומר אם אין דם אין
בשר אם אין בשר אין דם דברי רבי אליעזר במנחות שהיה אומר קומץ
אע"פ שאין שם שירים ודברי רבי יהושע במנחות שהיה אומר אם אין
שם שירים אין קומץ אם אין קומץ אין שירים א"ל מסתברא קאמר כי קאי
בזבחים אמר מסתברא כי היכי דפליגי בזבחים פליגי נמי במנחות קאי
במנחות אמר מסתברא כי היכי דפליגי במנחות פליגי נמי בזבחים א"ל
התיגה כי קאי בזבחים אמר מסתברא כי היכי דפליגי בזבחים פליגי נמי
במנחות דעיקר קראי כי כתיבי בזבחים כתיבי אלא כי קאי במנחות ואמר
מסתברא כי היכי דפליגי במנחות פליגי נמי בזבחים והא עיקר קראי
בזבחים הוא דכתיבי אלא לא קשיא רואה אני את דברי ר' אליעזר בנשטא
ודברי רבי יהושע באבוד ושרוף בנשטא מ"ט משום דמריצי ציץ הא שמעת
ליה לרבי יוסי דאמר אין הציץ מרצה על אכילות אלא לא קשיא רואה אני
את דברי רבי אליעזר בציבור רואה אני את דברי רבי יהושע ביחיד בציבור
מ"ט משום דטומאה הותרה בציבור חדא דשמעת ליה לר' יוסי דאמר טומאה
דחיה היא בציבור ועוד אי בציבור רבי אליעזר מכשיר ולא רבי יהושע

בציור ומתני' בציבור בחין
לכתחלה דטומאת ציבור הוא ביהתר : **לימא מתני' דלא כר' יוסי** .
דכיון דא"ר יוסי בעינן תרתי כדמפרש והואיל מדקאמר רבי יוסי
אין הציץ מרלה על אכילות ש"מ כרבי יהושע סבירא ליה דבעי
תרתי ואשמעין הכא דניטמא בשר
לא מהני ליה לין למתוי כי בשר
קיים לזרוק את הדם דחי לא צע'
תרתי ריטוי לין אכילות למה לי הא
בלאו אכילות נמי מיתקשרא זריקת
דם : **כרבי אליעזר ס"ל** . דבחדא
סגיא ולקמן פריך שתי הלחם אפילו
חדא ליכא : **למאי לין סליץ מרס**
על אכילות . למאי מיבעי לן ריטוי
לין דידהו אלא על כדמין לרבי
אליעזר ריטוי לין דאכילות לאו
לאכשורי זריקה מיבעי לן לאפוקי
בעלים דבלאו אכילות נמי מיתקשר
אלא לאכילות גופיהו מיבעי לן :
למיקבטו כפיגול . דק"ל אס יס
פסול אחר בקרבן שמישב בו מחשבת
פיגול אינו נקבע כפיגול להחייב
כרת על אכילות דאמר מר ירמיה
כהרלאת כשר קך הרלאת פיגול
במסכת מנחות (דף י"ז) : **ולאפוקי**
להאי בשר מידי מפילה . דבדקשי
קדשים זריקתן משוי בבשרן שעת
היתר לכהניס ותו לא קדשי ה' מיקרו
ונפקו מידי מעילה : **אפסוי לי כי ספור** .
ואע"פ דאסור לאוכלו בטומאה מיהו
לכל שאר מיני הוי כי טהור ומהניא
ליה זריקה למיקבטו כפיגול כו' **אורי**
יוסי סבר . נהי דזריקה כשירה היא
להוליא את הבעלים ידי נדון דלא
בעינן תרתי מיהו להאי בשר לא מהני
לין למתוי לין זריקה מהני ליה
למיקבטו כפיגול ולאפוקי מידי
מעילה : **בשלמא זבחים** . דמתני' איכא
עולין דמרני לין עלייהו ואיכא תרתי :
טומר נמי דאיכא קומץ . דמרני לין
עליה וחדא מיהא איכא : **ובלחם הפנים**
איכא בויתן . שמתירין את הלחם
כקומץ למנחה דכתיב ביה (ויקרא כד)
והיתה ללחם לאזכרה : **בויתן** . לבונה
של לחם הפנים וכתיב בקומץ (שם ג)
והקטיר הכהן את אזכרתה ולין מרני
עלייהו דהא עולים יניהו : **אלא שתי**
הציץ מרלה על אכילות קאמר מאי
איכא למימר : **וכי סימא** . הא דקתני
מתני' שתי הלחם בחין בטומאה
לאו בשתי הלחם הכאות בפני
עלמן כגון שלל היו להן כבשים
דלמרינן במנחות (דף מה) דבאין
בפני עלמן ובהנהו לא קאמר מתני'
דליתו בטומאה אלא בבואו עם
הכבשים ומשום הכבשים הקריבין
עמיהן שמיטתן מקדשת את הלחם
וזריקת דמס מתרת אותן קאמר
מתניתין דבאות בטומאה משום דלין
מרני עלייהו : **סופרה ציבור** . ולא צע' לין : **אחד זה ואחד זה** . אחד כהן השורף את הפרה ואחד כהן גדול ציוס הכפורים
שטעונין פרישה שבעת ימים : **מכל המנחות** . מכל אפרי הפרות שהיו במקדש שאמר פרה של משה לא כלתה : **כל שבעה** . צפ"ק דיומא
מפרש טעמא בראשון לפרישהו שמה היום שלישי לעומתו שמה היום ג' ימים שניטמא במת והשטא בעלמא היא ומעלה וכן שני שמה
שלישי ושלישי שמה שלישי (ג) ואיך מספקין כל חד וחד דז' לטומאה : **סואס למס לי** . הא קרבן דיוס הכפורים לציבור הוא ודוחה
טומאה אלא ש"מ בקושי נדחית טומאה דקרבת ובעי ריטוי לין וכיון דלא מרני' אכילות לא מיתוקס שתי הלחם דמתיתין כרבי יוסי
ואפילו סבירא ליה דבחדא סגיא דהא אפילו חדא ליכא : **שטרס פוכי לבי סרי סוא** . בתמיה כלומר מי ראה שטר שמוכה את החובע ואת
הנחבב דקאמר רבי יוסי רואה אני את דברי שניהן : **מסתברא קאמר** . מסתברא דפליגי בתרייהו קאמר : **עיקר קראי** . ועסית עולותיך :
בזבחים כתיבי . ובמנחות לא כתיבי ואליטריך לשמעתי' דאפ"ה פליגי במנחות : **ועוד** . בציבור ר' אליעזר הוא דמכשיר ולא ר' יהושע . בתמיה :
אלא

[לשיל טו.]
מנחות כה

[בזבחים כח:]

יומא ד. ח.

[לשיל טו:]

הגהות
הבי"ה

(ה) נמי וכו'
לקרי עמיהו כי
יהו שלמי
ציבור :
(ג) רש"י ד"ה
כל שבעת כ"ק
דיומא דף ט'
מפרש וכו'
שמה שלישי
ורבינו לא כתי
זריקה ואיך
מספקין :